

ajuntament de palafrugell
arxiu municipal
servei de gestió documental i arxiu

Fons Josep Fàbrega Moragas

ÀREA D'IDENTIFICACIÓ

Codi de referència

AMP (Arxiu Municipal de Palafrugell)

Nivell de descripció

Fons

Títol

Fons Josep Fàbrega Moragas

Data(es)

1949-2016

Volum i suport

0,36 ml. (3 unitats d'instal·lació)

ÀREA DE CONTEXT

Nom del productor

Josep Fàbrega Moragas

Història del productor

Josep Fàbrega Moragas va néixer a Palafrugell el 5 de desembre de 1925. Electricista de professió es va especialitzar, després dels seus estudis a Sabadell, en la reparació i bobinatge de tot tipus de motors. Va fer de professor

de l'Escola de Formació Professional de Palafrugell, després de superar les proves per fer de Mestre Industrial de l'assignatura de pràctiques d'electricitat. Casat amb Teresa Bofill Oliver (l'any 1955), va tenir quatre fills. A partir de l'abril de 1961 va continuar la tasca d'observador meteorològic que havia realitzat el seu sogre. Va facilitar als serveis meteorològics estatals observacions de l'estat del cel i mesures pluviomètriques diàries de Palafrugell durant 50 anys, fins el gener de 2012, creant una llarga sèrie pluviomètrica i aportant informació molt rellevant sobre la meteorologia local. Coincidint amb els actes del Dia Mundial Meteorològic de 1995 i 2012 Josep Fàbrega va rebre el reconeixement i agraïment de l'AEMET pel llarg temps dedicat a l'observació meteorològica. Va morir el 9 de febrer de 2016.

Des de finals del segle XIX la creació de xarxes d'observadors meteorològics arreu del territori era clau per obtenir la informació necessària per poder fer prediccions. El febrer de 1949 el Servicio Nacional de Meteorología a través de l'Escola Nacional Torres i Jonama havia instal·lat una estació meteorològica al pati de l'escola amb la finalitat de recollir dades meteorològiques diàries del municipi de Palafrugell. Els primers encarregats de realitzar les observacions van ser professors de la mateixa escola, començant pel professor Josep M. Requena fins al setembre de 1956 i a continuació el professor Manuel Bofill Solana fins al Març de 1961.

Tot i que no s'ha trobat una detallada descripció de com era ni i de quins aparells disposava l'estació que va fer instal·lar el Servicio Meteorológico Nacional al pati de l'escola Torres i Joanama, sí que hi ha referències als canvis d'ubicació del pluviòmetre, primer al pati de casa del sr. Bofill al carrer de Begur i posteriorment al terrat del domicili del sr. Fàbrega al carrer de Clavé (l'any 1973).

Josep Fàbrega Moragas va conservar la seva documentació i la dels anteriors observadors meteorològics, des de 1949.

Història arxivística

El fons ha estat conservat pel mateix productor i la seva família fins el seu ingrés a l'Arxiu Municipal de Palafrugell.

Dades sobre l'ingrés

Ingressos 102/2016, 112/2016 i 11/2017

ÀREA DE CONTINGUT I ESTRUCTURA

Abast i contingut

La documentació conservada en aquest fons conté principalment dos tipus d'informació: les observacions meteorològiques diàries realitzades pel Sr. Requena, el Sr. Bofill (aquest també inclou observacions fenològiques) i el Sr. Fàbrega, i per altra banda hi trobem la correspondència entre organismes meteorològics i els observadors.

Gràcies a la documentació i correspondència guardada pel Sr. Fàbrega, hom pot veure com ha anat evolucionant l'organisme estatal competent en l'àmbit meteorològic (quin tipus d'observacions demanaven, el material que utilitzaven, la metodologia, etc.) passant per l'inicial Servicio Meteorológico Nacional, el posterior Instituto Nacional de Meteorología i l'actual Agencia Estatal de Meteorología (AEMet). També hi trobem correspondència intercanviada amb altres institucions com la Universitat Rovira i Virgili o el Servei Meteorològic de Catalunya (SMC) i les disputes sobre competència territorial que sorgiren al crear-se la Xarxa d'Observadors Meteorològics dependent del SMC.

En la correspondència destaquen butlletins mensuals i revistes divulgatives que es feien arribar a tots els col·laboradors i contenien dades, càlculs estadístics i estudis realitzats amb observacions d'altres estacions d'arreu d'Espanya. Es conserven també algunes agendes i calendaris així com invitacions a actes inaugurals i a jornades meteorològiques.

Aquest fons ofereix la possibilitat de recórrer més de 60 anys d'història meteorològica de Palafrugell en una època que va ser el bressol de la meteorologia moderna i que ara ens permet analitzar com ha evolucionat el seu clima, sobretot des del vessant pluviomètric.

Sistema d'organització

1. Observacions meteorològiques
2. Correspondència
3. Biblioteca i hemeroteca
4. Reconeixements
5. Imatges

Informació sobre avaluació, tria i eliminació

La documentació és de conservació permanent.

Incrementos

No es preveuen increments.

ÀREA DE CONDICIONS D'ACCÉS I ÚS

Condicions d'accés

L'accés a la documentació del fons és públic excepte les dades personals d'un altre observador dins el material per a observacions, i les dades personals de Josep Fàbrega dins la correspondència amb l'Institut Nacional de Meteorologia que són d'accés restringit.

Condicions de reproducció

Les reproduccions de documentació es regiran segons la normativa del Reglament del Servei d'Arxiu Municipal de l'Ajuntament de Palafrugell.

Llengües i escriptures dels documents

Les llengües predominants són el castellà i el català.

Característiques físiques i requeriments tècnics

En general els documents que formen la unitat de descripció es troben en bon estat.

Instruments de descripció

S'ha elaborat un inventari del fons realitzat per Albert Aparicio Garcia, amb direcció de M. Concepció Saurí l'any 2016.

ÀREA DE DOCUMENTACIÓ RELACIONADA

Existència i localització dels originals

Els originals de la unitat de descripció es troben a l'Arxiu Municipal de Palafrugell.

Documentació relacionada

AMP. Fons Far de Sant Sebastià

AMP. Fons Ajuntament de Palafrugell. Servei meteorològic (13.08)

AMP. Col·lecció de documents sonors. (S-584)

Bibliografia

ARBAT, Núria; GRANÉS, Josep Oriol. *Palafrugell i l'aigua*. Quaderns de Palafrugell, núm.24. 2015.

LLEDÓ, Diana; ROQUÉ, Carles. *El medi natural de Palafrugell*. Quaderns de Palafrugell, núm.14. 2005.

ÀREA DE CONTROL DE LA DESCRIPCIÓ

Autoria i data(es)

Descripció realitzada per Albert Aparicio Garcia i Núria Casellas i Noguer.
Descripció finalitzada el gener de 2017.

Fonts

Inventari del Fons Josep Fàbrega Moragas

Regles o convencions

Norma de Descripció Arxivística de Catalunya (NODAC). Barcelona: Generalitat de Catalunya. Departament de Cultura. Subdirecció General d'Arxius i Associació d'Arxivers de Catalunya, 2007.